

Pilootgroep (inter)gemeentelijke beleidsplanning

////////////////////////////////////
datum: 21 januari 2021, 10u-12u

aanwezig: Elyne Dewulf (Leiedal), Bram Tack (Leiedal), Ann Embrechts (Hoogstraten), Ellen De Mey (Lochristi), Rhea Denissen (IOK, voor Hoogstraten), Annik Somers (Bornem), Paul Wullaume (Omgeving, voor Bornem), Steven Hoornaert (VENECO, voor Lochristi), Martine Dhollander (Puurs-St-Amands), Cathy Vermeulen (Bornem), Lucas Cools (Geel), Tinne Vandeven (Geel), Sandra Vanveldhoven (Antwerpen), Wolfgang Vandevyvere (dOmg, BJO), Koen Grootaert (dOmg, GOP), Cindy Vandenbergaeerde (dOmg, PBM), Kathelijne Toebak (dOmg, BJO - verslag)

Bijlages: presentaties beleidsplannen Hoogstraten, Puurs-Sint-Amands, algemeen

////////////////////////////////////

AGENDA

1. Ervaringen vanuit het gemeentelijk beleidsplanningsproces Hoogstraten (Rhea Denissen) (zie PPT)
2. Ervaringen vanuit het gemeentelijk beleidsplanningsproces Puurs-Sint-Amands (Martine Dhollander) (zie PPT)
3. Plannen formeel en informeel
4. En verder ...

LEER- EN AANDACHTSPUNTEN

Hoogstraten: (zie PPT)

- Structuurplan werd als verouderd aangevoeld. Er liep tal van studiewerk, een nieuw ruimtebeleid als integrator was nodig.
- Nieuwe principes (terugdringen ruimtebeslag, ruimtelijk rendement) vinden voorzichtig ingang. Niemand is ertegen als slogan, maar bij de lokale toepassing wordt het iets anders. Mindshift bij bestuur wel ingezet. De uitroep tot betonhoofdstad van Vlaanderen heeft zijn effect niet gemist.
- Drie beleidskaders: kernen, open ruimte, economische ruimte.
- De stad zit nog in de voorbereidende fase waarin gewerkt wordt aan draagvlak. Corona heeft voor vertraging gezorgd als het gaat over de participatie van burgers (binnenkort kickoff, er is al een webplatform voor burgers, oproep deel te nemen aan ruimtepanels). Waardevol waren bilaterale gesprekken met ambtelijke expert-stakeholders. Het departement adviseert om niet te wachten met de start van de formele procedure, bij middel van bekendmaking, de decretale fase van conceptnota is juist bedoeld als voorbereidende fase, wat nu loopt voldoet er perfect aan, geen reden om meer tijd te verliezen.
- Hot topics in Hoogstraten zijn warmtetransitie en intensieve veehouderij. Er is een warmteplan in opmaak, waaraan de stad via het beleidsplan een sterke ruimtelijke component in functie van een doelgericht vergunningenbeleid wil bouwen. De potentiekaart warmtezoninging komt vrij goed overeen met de goede verdichtingsplekken. Voor zonevreemde functiewijzigingen wordt de nood aan een afwegingskader gevoeld, dat zal onderdeel zijn van het beleidsplan. Agrarische herontwikkeling als basisprincipe in plaats van greenfieldontwikkeling.
- De vraag stelt zich rond het statuut van het KSG. De Vlaamse beleidskaders zullen zich in het algemeen uitspreken over de betekenis van afbakeningen in het BRV-verhaal, de provincies zullen dit allicht specifiek doen voor de kleinstedelijke gebieden. Nieuwe afbakeningen vanuit de hogere niveaus staan zeker niet op het programma, dat concept is verlaten. De stad kan planologische delegatie aan de provincie vragen om zelf iets te wijzigen aan de afbakeningslijn (bv. Minderhout eruit halen), in interbestuurlijk overleg.
- De nood aan een bovenlokale benadering van de behoefte aan bedrijvigheid wordt aangevoeld. De verbanden zijn op dat vlak het grootst met de regio Antwerpen maar er bestaat geen structurele samenwerking met die regio.
- De stad schrijft zich in haar strategische doelstellingen in in het streven naar 0 ha bijkomend ruimtebeslag tegen 2040.
- Leiedal verwijst ter inspiratie naar de regionale energiestrategie die zij in hun regio uitbouwden: <https://www.leiedal.be/regionale-ruimtelijke-energiestrategie>

Puurs-Sint-Amunds: (zie PPT)

- Mobiliteit als beleidskader in plaats van opmaak mobiliteitsplan

- Lange aanloop = tijdswinst en kwaliteitswinst (goede match met consortium studiebureaus). Ook hier geldt: begin meteen aan de formele procedure, start met bekendmaking, fase conceptnota is als voorbereidende fase bedoeld in het decreet.
- Kostprijs 220.000 euro inclusief plan-MER, blijkt volgens andere gemeenten een gangbaar gegeven.
- Selectieleidraad kan inspirerend zijn voor andere gemeenten die starten. Dit geldt ook voor het bestek dat aandacht heeft voor de totaalopdracht (inclusief participatie, communicatie, plan-MER, hoe BK aanpakken).

Plannen formeel en informeel:

Vaststelling is dat naast het formele planningscircuit (beleidsplan, RUP, verordening) een circuit van informele (procedureontwikkende?) visiedocumenten bestaat. Vraag is of gemeenten dit zijn als voorbereiding op het formele of als aanvulling op het formele? Waarom is de nood zo hoog?

Aanleiding is de enorme druk van projectontwikkelaars in kleine gemeenten. De snelle informele afwegingskaders kunnen een gemeente rust bieden om goed na te denken en aan een beleidsplan te werken. Aandachtspunt om ze te gebruiken als 'BGO' binnen de juridische marges die er zijn: houvast bij opportuniteitsbeoordeling. Het departement heeft hier rond een [leidraad](#) ontwikkeld. Formeel – informeel kan een mooi samenhangend duo zijn in het gemeentelijk beleid. Het voordeel van de informele kaders is dat je geen procedurefouten kunt maken en toch vrij sterk kunt doorwerken in het vergunningenbeleid. Sommige gemeenten kiezen voor de opmaak van een masterplan als ze vaststellen dat ze nog wel enkele jaren verder kunnen met hun structuurplan maar aanvullend iets nodig hebben. Dan is de volledige opstart van een beleidsplan allicht minder zinvol.

Verder traject

Groeiend netwerk van pilootgemeenten BRV: de pilootgemeenten uit de eerste ronde blijven betrokken via nieuwsbrief en webpagina. Vraag is dat ze de overlegagenda in de nieuwe pilootgroepen voeden vanuit hun verdere ervaringen. Ze staan voor het departement ook op de eerste rij als het gaat over klankbord bij beleidsontwikkeling.

Meer info hier:

<https://omgeving.vlaanderen.be/pilootprojecten-beleidsplan-ruimte-vlaanderen>

<https://omgeving.vlaanderen.be/lokale-ruimtelijke-beleidsplanning>